

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudce Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2024, č. j. MPS-382/2024-OSV-OSV/2, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2024, č. j. 18 A 45/2024 - 18,

t a k t o :

Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 7 (dále jen „povinný subjekt“). Povinný subjekt v rozhodnutí ze dne 19. 4. 2024, sp. zn. 11 Si 80/2024, konstatoval, že se žalobce žádostí o informaci dotazuje na jeho názory, a proto žádost odmítl podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

[2] Žalobce v žalobě požádal o osvobození od soudních poplatků. Městský soud v Praze žádost zamítl z důvodu, že stěžovatel svými podáními vyvolává množství sporů s orgány veřejné správy, zejména co se týká podávání žádostí o informaci. Městský soud rovněž posoudil žalobu jako zjevně neúspěšný návrh. V projednávané věci žalobce požádal povinný subjekt o sdělení následující informace: „*Požaduji sdělit zda-li soudci os. Praha 7, jako je Kaňáková + Kobera + Fillipová + Vondráková chápou negativismus, který prezentovali vůči mé osobě a povinnost danou dle § 1 až 4 zákč. 198/93 Sb. + zákč. 480/91 Sb. + zákč. 262/12.*“ Z formulace žádosti je podle městského soudu zjevné, že žalobce žádá o vytvoření nové informace, která má obsahovat názor v žádosti specifikovaných osob podle § 2 odst. 4

zákona o svobodném přístupu k informacím. Neúspěšnost podané žaloby je tak zjevná a znamená nenaplnění zákonné podmínky pro osvobození žalobce od soudních poplatků. Podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), totiž platí, *„že účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.“*

[3] Nynější věc se podle městského soudu nevymyká v minulosti podaným žádostem žalobce a dotýká se oblastí, které nemohou mít vliv na žalobcovu životní sféru, jeho majetek, životní podmínky nebo jiné podobné záležitosti. Městský soud uzavřel, že v případě žalobce nejsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků.

II. Kasační stížnost

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti výše nadepsanému usnesení, kterým jej městský soud neosvobodil od soudních poplatků, kasační stížnost. Stěžovatel má za to, že výrok napadeného usnesení je nesprávný, žádosti o osvobození od soudních poplatků měl městský soud vyhovět, neboť jeho příjmy prokazují, že je nemajetný. Nevyhovění žádosti bylo způsobeno i tím, že soud v rámci koordinovaného postupu hledá záminky, jak stěžovateli uškodit a odeprít mu jeho ústavně zaručená práva.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí, které stěžovatel v tomto případě napadá, nevzniká poplatková povinnost (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud proto po stěžovateli zaplacení soudního poplatku nepožadoval. Stěžovatel rovněž nemusí být pro tento případ v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 196/2014 - 19). Nejvyšší správní soud proto nevyžadoval ani toto jinak povinné zastoupení.

[6] Přestože je stěžovatelova argumentace v kasační stížnosti ve vztahu k dané otázce z valné většiny irelevantní, lze z ní vyčíst, čeho se domáhá. Kasační stížnost tedy splňuje veškeré zákonné náležitosti (byť je na samé hranici projednatelnosti). Nejvyšší správní soud na základě podané kasační stížnosti a podkladů obsažených ve spise městského soudu dokáže plně posoudit otázku týkající se neosvobození od soudních poplatků.

[7] Kasační stížnost **není** důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil důvody, pro které městský soud zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků, a plně se s nimi ztotožnil.

[9] Městský soud posoudil žalobu stěžovatele jako zjevně neúspěšný návrh, neboť žádost o informace je bez jakýchkoliv pochybností dotazem na názor v žádosti specifikovaných osob. Stěžovatel v kasační stížnosti toto posouzení věcně nerozporoval, nýbrž pouze

pokračování

namítal, soud v rámci koordinovaného postupu hledá záminky, jak stěžovateli uškodit a odepřít mu jeho ústavně zaručená práva. Postup městského soudu se má odvíjet od metodiky StB z roku 1982. Obdobnou argumentaci však stěžovatel neúspěšně uplatnil již v desítkách případů, aniž by jakkoliv reagoval na konkrétní argumentaci městského soudu. Jde tedy jen o sériové opakování již mnohokrát vznesených tvrzení. S nimi se však správní soudy mnohokrát vypořádaly.

[10] Městský soud navíc zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků opřel i o další důvod, kterým je množství a shodná povaha sporů, jež vůči různým orgánům veřejné správy stěžovatel vede, a do kterých následně podává neúměrné množství žalob.

[11] Jak již Nejvyšší správní soud mnohokrát ve své judikatuře uvedl, smyslem a účelem osvobození od soudních poplatků je ochrana nemajetného účastníka řízení před odepráním přístupu k soudu. Účelem osvobození od soudních poplatků naopak není odbřemenit nemajetné účastníky řízení ve všech soudních sporech, včetně těch, které opakovaně a soustavně vyvolávají, ačkoliv nemají zjevný dopad do jejich životní sféry. Přestože je tedy účastník řízení nemajetný, takže by bylo zásadně namístě přiznat mu osvobození od soudních poplatků, může mu soud výjimečně toto dobrodiní odepřít, a to zejména pro povahu sporů, které vede (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66).

[12] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 27. 5. 2021, č. j. 1 As 70/2008-74, publ. pod č. 2099/2010 Sb. NSS, uvedl: „[n]eosvobození bude za splnění podmínek výjimkou z pravidla, pro kterou musí existovat vážné skutkové důvody, které je soud v rámci odůvodnění svého uvážení povinen přezkoumatelně vyložit, přičemž vždy musí mít na paměti, že základním smyslem a účelem uvedeného ustanovení je zajistit rovný přístup všech osob k soudní ochraně, tj. výkon ústavně zaručeného základního práva.“ Pokud tedy soud účastníkovi řízení naplňujícímu podmínku nemajetnosti ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. odepré osvobození od soudních poplatků, musí tento svůj postup přesvědčivě odůvodnit.“

[13] Nejvyšší správní soud shledal napadené usnesení městského soudu dostatečně a srozumitelně odůvodněné. Městský soud podrobně vysvětlil, v jakých okolnostech shledává zneužívající přístup stěžovatele. Stěžovatelovy argumenty obsažené v žalobě i v kasační stížnosti jsou téměř identické jako v jeho ostatních mnoha podáních, kterými vyvolává velké množství sporů s různými orgány veřejné správy. S výsledky již proběhlých řízení stěžovatel nijak nepracuje a pouze opakuje tatáž sdělení o korupci, podvodech a spolčení státních orgánů proti jeho osobě. Jádrem argumentů je tvrzení stěžovatele o metodice StB z roku 1982 a upření práva signatáře Charty 77. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že stěžovatel podobná tvrzení opakuje i v ostatních kasačních stížnostech, včetně kasačních stížností proti usnesením krajských soudů o neosvobození od soudních poplatků, či neustanovení zástupce (jen z poslední doby např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2024, č. j. 8 As 26/2024 - 10, nebo ze dne 25. 6. 2024, č. j. 5 As 128/2024 - 9, či ze dne 27. 6. 2024, č. j. 9 As 152/2024 - 8).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Závěry městského soudu tedy nikterak nevybočují z mezí zákona ani konstantní judikatury a Nejvyšší správní soud se s nimi ztotožnil. Nejvyšší správní soud proto zamítl

kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v dalším řízení.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2024

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu